

РЕШЕНИЕ

№ 3997

гр. София, 06.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65
състав,** в публично заседание на 08.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разглежда дело номер **11592** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 85, ал.1 и ал. 4 вр.с чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), вр. с чл. 145 – 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на М. А. И., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., търсещ закрила, против Решение № 11317/29.10.2024г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ – МС), с което на основание чл. 75, ал.1, т.2 и т.4 от ЗУБ е отказано да му се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно, поради допуснати при постановяването му съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон. Жалбоподателят счита, че административният орган не е изследвал обстоятелството относно местоживеенето му в С. и региона на страната, в който евентуално ще бъде върнат и не е разгледал по същество причините, довели до напускане на местоживеенето му. Моли съда да отмени решението и върне преписката на административния орган за ново произнасяне.

Ответникът, председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, изпраща административната преписка по издаване на оспореното решение. В съдебно заседание, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата, излага доводи за законосъобразност на обжалваното решение. Моли съда да отхвърли жалбата.

Софийска градска прокуратура изразява становище за законосъобразност на обжалваното решение и моли съда да отхвърли жалбата. Конкретно счита, че въпреки промяната в обстановката в страната на произход, тя е сигурна.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в своята съвкупност и доводите на страните, по свое убеждение и по реда на чл. 235, ал. 1 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК, намира за установено от фактическа страна, следното:

С молба до ДАБ при МС с вх. № В-13-852 от 25.07.2024г. на Регистрационно-приемателен център (РПЦ) - С., към ДАБ – МС, М. А. И., гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], С., етническа принадлежност –арабин, вероизповедание – мюсюлманин, семейно положение – неженен, е поискал предоставяне на международна закрила. Самоличността му е установена въз основа на декларация, на основание чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ. В хода на производството е представено копие от едноличен граждански регистър.

С писмо рег. № УП-6819/30.07.2024 г. на ДАБ-МС (л. 39), началник отдел “ПМЗ - кв. В.” е изискал от Държавна агенция "Национална сигурност" (ДАНС) писмено становище по постъпилата молба за международна закрила. С писмо рег. № М-14258 от 10.09.2024г. (л.32) директорът на специализирана дирекция “М” - ДАНС, уведомява председателя на ДАБ-МС, че към момента ДАНС не възразява да бъде предоставена закрила на лицето в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

С М. А. И. е проведено интервю на 13.08.2024г., в което заявява, че е напуснал С. на 25.06.2024г., нелегално преминал в Турция, където останал 16 дни. Влязъл в България на 08.07.2024г. нелегално от Турция, като прескочил със стълба теленото заграждение. Вървял пеша, после с кола стигнал до [населено място], където се предал. Заявява, че не е имал проблеми заради етническата си принадлежност или религията си. Не е участвал в партии или организации, не е служил в армията, няма военно обучение и не е участвал във военни действия, не е бил член на въоръжена групировка. Последният му адрес в С. е в [населено място], където живеят майка му, трима баща и две сестри. Учил е до осми клас и е работил като общ работник. Като причина да напусне държавата си на произход посочва войната и влошената обща обстановка, както и защото го принуждавали да служи в армията от страната на кюрдите. Условията за живот били много лоши, баща му починал от рак, тъй като не могли да го лекуват, заради ситуацията в страната. В района на Р., който бил под контрола на кюрдите, непрестанно имало проблеми между племената и кюрдите. Твърди, че не е бил заплашван.

Със становище рег. № УП 6819 от 23.10.2024 г. е предложено на председателя на ДАБ – МС да откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на М. А. И..

С оспореното в настоящото производство Решение № 11317/ 29.10.2024г. председателят на ДАБ – МС, на основание чл. 75, ал.1, т.2 и 4, вр. с чл.8 и чл.9 от ЗУБ, отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на М. А. И.. Приел е, че за кандидата не са налице предпоставки за предоставяне статут на бежанец по ЗУБ, тъй като в представената бежанска история не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по чл.8, ал.1 от ЗУБ. Приел е, че сирийският гражданин реално не е посочил никакви основателни опасения от преследване, визирани в чл.8, ал.1, т.1 от ЗУБ. Заключил е, че твърденията на молителя не съдържат информация за осъществено спрямо него преследване и по смисъла на чл.8, ал.2-5 ЗУБ, както и риск от бъдещо такова; че не се установяват положителни предпоставки

и липсват данни за отрицателни предпоставки по л.8, ал.7 и чл.8 от ЗУБ и е отхвърлил искането за предоставяне на статут на бежанец като неоснователно. Въз основа на събраните доказателства в хода на проведеното административно производство и въз основа на изложената от кандидата бежанска история, административният орган е заключил, че не може да се приеме, че сирийският гражданин е напуснал страната си на произход поради реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, не са налице и данни, че е заплашен от изтезание или унижително отнасяне или наказание, поради което не са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ. По отношение на основанията по чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ в решението, след като се е позовал на информацията за обстановката в С., изложена в справка с вх. № ЦУ-1850/27.08.2024г. и справка вх. № ЖУ-1841/23.08.2024, изготвени от дирекция “Международна дейност” при ДАБ-МС и е съобразил Решение на СЕС от 17 февруари 2009г. по дело С-465/2007г., както и тълкуването на понятието “посегателство” в чл.15, б. “в” от Директива 2004/83/ЕО относно минималните стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила, административният орган е приел, че не може да се направи обоснован извод, че в момента е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на цялата територия на С. и не във всички части на страната е налице безогледно насилие. Председателят на ДАБ-МС е направил преценка, че в конкретния случай няма добре обосновани опасения от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на кандидата, за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в С., според решението, не е изключително, поради което е приел и искането за предоставяне на хуманитарен статут за неоснователно.

Като част от административната преписка са представени справки, изготвени от дирекция “Международна дейност” на ДАБ-МС относно актуалната политическа и икономическа обстановка в Сирийската арабска република с вх. № ЦУ-1850/27.08.2024г. и с вх. № 1841/23.08.2024г.

В хода на съдебното обжалване от ответника са представени допълнително справки, изготвени от дирекция “Международна дейност” на ДАБ-МС вх. № МД-02-124/12.12.2024г. относно актуалната общественно-политическа обстановка в С. след падането на режима на президента Б. А. и справка вх. № МД-02-154/19.12.2024г., относно актуална информация относно обстановката в провинция Р., С..

От така приетото за установено, настоящият съд прави следните правни изводи:

Решението е постановено от компетентен административен орган – председателя на ДАБ при МС, съгласно чл.48, ал.1, т.1 от ЗУБ.

Заповедта е издадена в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила.

От приетите и неоспорени по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Преди провеждането на интервюто е дал съгласието си, заявил е, че няма пречки за провеждането му, по време на интервюто му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. След провеждане на интервюто текстът на протокола му е преведен на разбираем от него арабски език,

удостоверил е с подписа си, че няма възражения по него. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон в частта, в която е отказано предоставяне на статут на бежанец. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявените от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване посочени в закона.

В настоящия случай правилно ответникът, изхождайки от фактите от изнесената пред него бежанска история, възприема извод за липса на такова преследване, което да се обосновава по някоя от причините, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. В бежанската история няма нито един обоснован фактически довод за проявен спрямо оспорвания акт на преследване от страна на официалните власти в С., която се явява страната по произход за търсещия закрила. Няма нито един наведен довод от жалбоподателя, че същият е обект на преследване в С. и от някоя друга организация. Фактът, че е подлежал на мобилизация не представлява такова преследване. В действителност в бежанската история няма доводи за такова релевантно преследване, нито се обосновава наличие на реална опасност от бъдещо такова в страната му на произход по някоя от причините, които се сочат в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ.

В проведеното интервю той изрично заявява, че не е бил обект на преследване от държавата, партии или организации или недържавни субекти, не е нямал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата му принадлежност. От бежанската му история става ясно, че е напуснал С., поради войната, трудния живот там и липсата на спокойствие и условия за нормален живот. Семейство – майка му, трима братя и две сестри - живеят необезпокоявано в С., никой не го е гонел или преследвал. От събраните доказателства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение, поради което липсват законови основания на същия да бъде предоставен статут на бежанец. Доводи в тази насока не се излагат от жалбоподателя нито в жалбата, нито пред съда в проведените открити съдебни заседания.

По изложените съображения решението в частта, в която председателят на ДАБ- МС е отказал на основание чл.75, ал.1, т.2 от ЗУБ да предостави на С. А. Х. статут на бежанец е законосъобразно и обжалването в тази част следва да бъде отхвърлено.

Съдът намира за правилна и преценката на административния орган относно основателността на молбата за предоставяне на хуманитарен статут на основание чл. 9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ. Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут

на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

В разглеждания случай жалбоподателят е напуснал доброволно, а не поради опасност да бъде осъден на смъртно наказание или екзекуция или пък да бъде подложен на изтезание или нечовешко или унижително отнасяне или наказание.

Третото обстоятелство, което обосновава извод за предоставяне на хуманитарен статут е това по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ - наличие на тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. При преценката за наличието на тези основания, следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл. 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело № C-465/07 /M. E. and Noor E. vs Straatssecretaris van J. /на разширен състав на Съда на Европейските Общности, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011). В него е посочено, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Също така, имайки предвид мотивите на решението по дело № C-465/07, въпреки че не е необходимо кандидатът да е персонално застрашен, за да се ползва от защита по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, то в колкото по-голяма степен кандидатът е в състояние да докаже, че е конкретно засегнат, поради фактори свързани със специфичните му лични обстоятелства, толкова по-ниска степен на насилие е необходимо да бъде установена, за да му бъде предоставена субсидиарна закрила и съответно - колкото по-малко той е в състояние да покаже, че лично би бил обект на насилие, толкова по-голяма степен на насилие следва да бъде установена.

Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални.

В конкретния случай, за да отхвърли молбата за закрила, решаващият орган се позовава, както на твърденията в интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справките за Сирийската арабска република на директора на Дирекция

"Международна дейност" на ДАБ – МС. На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека.

В случая обаче след постановяване на обжалваното решение на 29.10.2024г. в страната на произход на жалбоподателя Сирийската арабска република е настъпила съществена промяна в общественно-политическата обстановка. В съдебно заседание е представена актуална справка за ситуацията в С. с вх. № МД-02-124/12.12.2024г., от която също се установява, че на 27 ноември 2024г. различни бунтовнически групи от С. С., под ръководството на ислямската група "Х. Т. ал. Ш." (Н. Т. al-S., HTS) заедно с подкрепяни от Турция милиции, започват настъпление към региони под правителствен контрол и успяват да превземат големи територии. На 8 декември 2024г. водените от HTS бунтовници обявяват, че са влезли в [населено място] и са освободили задържаните в най-известния затвор в страната "С.". Б. А. се е оттеглил, отлетял е за Русия, където е получил убежище, а лидерът на HTS А. М. ал Г. е пристигнал в Д.. На 09 декември 2024г. бунтовниците заявяват, че техните сили са близо до установяване на пълен контрол над Д..

Според представената справка междувременно конфликтът продължава в други части на С. и HTS и техните съюзници съобщават, че техни сили напредват в западната провинция Д. ал Зор. Подкрепяните от Турция, бунтовнически фракции, сражаващи се под флага на Сирийската национална армия (S.), също напредват северозападно от А. към територия, държана от ръководените от курдите Сирийски демократични сили (SDF).

И. потвърждава, че атакува предполагаеми правителствени обекти за химическо оръжие и ракети в С.. И. също така запазва военно присъствие в доскоро демилитаризираната зона на Г. възвишение. Бивши лоялни на А. изглежда все още контролират средиземноморското крайбрежие и планините в западната част на страната.

На 8 декември 2024г. турската армия е атакувала позиции на SDF в М.. Според ООН към 5 декември 2024г. между 60000 и 80000 души в С. С. са избягали от продължаващите боеве между SDF и S.. САЩ обявяват, че на 08 декември 2024г. са атакували десетки позиции на "Ислямска държава" (ИД) в централна С. и поразените цели са 75. Според доклад от 08 декември 2024г. израелската армия е навлязла на сирийска територия отвъд анексираните Г. възвишения за пръв път след войната през октомври 1973г., а израелските военновъздушни сили атакуват няколко военни съоръжения в С., съдържащи запаси от стратегически оръжия, елементи от руските системи за противовъздушна отбрана, арсенал от балистични ракети земя-земя. И. признава, че израелските войски заемат някои позиции отвъд буферната зона, въпреки че отрича настъпление към Д..

От приложената справка вх. № МД-02-154 от 19.12.2024г. относно актуалната общественно-политическа ситуация в района на провинция Р., С., се установява, че макар да е издадена след промените в обстановката в С., то в нея не е отразена актуалната обстановка. Направен е извод, че самото присъствие в района не би било достатъчно, за да се установи реален риск от

сериозно увреждане съгласно чл. 15, б. а) QD в провинция Р., но безразборното насилие достига високо ниво, но най-актуалните събития, на които се обосновава този извод е от март 2023г., поради което информацията в представената справка не може да се приеме за актуална.

По изложените съображения решението на председателя на ДАБ по отношение отказа за предоставяне на хуманитарен статут е постановено при неизяснена фактическа обстановка относно актуалното положение в С., а още по-малко – относно конкретната област и населено място, от което идва чужденецът.

Както е посочил и ВАС в решение № 441 от 16.01.2025г. по адм. д. № 7597/2024г. на ВАС, предвид специфичните обществени отношения, регулирани от Закона за убежището и бежанците и предвид това, че предоставянето на хуманитарен статут на чужденец по чл. 9 от ЗУБ е в пряка зависимост от политическата ситуация в държавата по произход, която често е динамична и бързо променяща се, при преценка законосъобразността на отказа да се предостави такъв статут съдът следва да вземе предвид всички данни за положението в чуждата държава, включително и новите факти и обстоятелства, настъпили в хода на съдебното производство по обжалване на административния акт. С оглед специалната разпоредба на чл. 9, ал. 3 от ЗУБ наличието или липсата на реална опасност от тежки посегателства за чужденеца следва да бъде преценявана и на база събития, настъпили след като същият е напуснал държавата си по произход - т.е. и към момента на евентуалното му бъдещо връщане в С..

Ето защо съдът намира, че с оглед установената актуална обстановка в С., преценката на административния орган е необоснована, тъй като не кореспондира с актуалните данни и случващото се. В обстановката в страната на произход на кандидата за хуманитарен статут е претърпяла съществена промяна, която следва да бъде обсъдена и съобразена при вземане на решение. Поради наличие нови обстоятелства относно държавата на произход, решението се явява немотивирано и като незаконосъобразно следва да бъде отменено.

Реалната опасност от тежки посегателства може да се основава на събития, настъпили след като чужденецът е напуснал държавата си по произход, както е в конкретния случай с настъпилите събития в С., след като жалбоподателят е напуснал страната. Това налага отмяна на решението на председателя на ДАБ и връщане на преписката за ново произнасяне от административния орган при съобразяване на обстоятелства относно тази закрила - чл. 9 от ЗУБ. В мотивите на решението административният орган следва да мотивира и приложението на принципа “забрана за връщане” (non-refoulment). В чл.4, ал.3 от ЗУБ е предвидено, че чужденец, влязъл в Република България, за да поиска закрила, или който е получил закрила, не може да бъде връщан на територията на държава, в която са застрашени неговият живот или свобода по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение или той е изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание. В позицията на В. относно връщането в Сирийската рабска република от 16 декември 2024г, публикувана на сайта му, с която Република

България чрез официалните си органи следва да се съобрази, към настоящия момент С. продължава да бъде засегната от: нападения и насилие в части на страната; широкомащабно вътрешно разселване; замърсяване на голяма част от страната с остатъци от военни експлозиви; разрушена икономика и широкомащабна хуманитарна криза. Правото на собственост е силно засегнато от широко разпространени набези над домове, земя и собственост през последното десетилетие. На този фон В. продължава да призовава държавите да не връщат принудително сирийци, напускащи С., в която и да е част на С. и да ги призовава да позволят на цивилните лица, бягащи от С. достъп до тяхната територия, да им гарантира правото да търсят убежище и да осигурят спазването на принципа на "забрана за връщане" по всяко време. В заключение В. не счита, че условията за прекратяване на международната защита на сирийците към настоящия момент са изпълнени.

По изложените съображения Решение № 11317/29.10.2024 г. на председателя на ДАБ – МС следва да бъде отменено в частта, в която е отказано предоставяне на хуманитарен статут и преписката да бъде върната на административния орган, който при разглеждането на молбата за закрила следва да съобрази настъпилата промяна в обстановката в Сирийската арабска република и да се изследва възможността за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал1, т. 3 от ЗУБ. Следва да се анализира последно актуална към момента на разглеждане на молбата (при връщането с настоящото решение) информацията относно обстановката в държавата по произход на молителя и да се съобрази постановеното от Съда на Европейския съюз (голям състав) решение от 17 февруари 2009 година по дело С-465/07 (М. Е., N. Е. срещу S. van J.), по тълкуването и прилагането на член 15, буква в) от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година. Следва да се прецени от органа "степената на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие и дали същата достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи."

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, LXV състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 11317/29.10.2024г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, в частта в която е отказано предоставянето на хуманитарен статут на М. А. И., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С..

ИЗПРАЩА делото като преписка в тази част на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет за произнасяне съобразно указанията, дадени в мотивите на настоящето решение.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. А. И., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., срещу Решение № 11317/29.10.2024г. на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет в останалата част, в която е отказано да му се предостави статут на бежанец.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния

административен съд в 14 - дневен срок от връчване на преписи на страните.

Съдия: